

[Hans Hansen.]

kende disse Vanskeligheder. Men paa den anden Side maa vi være ganske klar over, at det, der her sker, er kun en Følge af det, som vi saa mange Gange fra vor Side har peget paa, at naar Staten indretter sig halvt som Kreditforening, halvt som Velfærdsinstitution, saa maa den ogsaa tage Konsekvensen. At undlade i Øjeblikket at imødekomme de vanskeligt stillede Statshusmænd betyder, at disse maa gaa fra Hus og Hjem, hvorimod det at imødekomme dem simpelt hen betyder, at man paa en vis Maade tilsyneladende skaber Staten et større Aktiv, et Aktiv, der dog vist maa betegnes som ret problematisk. I Virkeligheden ligger det saa lige til, at naar Staten nu en Gang har rakt Haand til, at disse Husmænd etablerede sig under saa vanskelige Forhold, saa maa Staten ogsaa tage Konsekvensen. Til dem i denne Sal, der mener, at det er Statens Opgave at optræde halvt som Kreditforening og halvt som Velfærdsinstitution, til dem vil jeg sige, at de maa naturligvis tage Konsekvensen deraf. Vi vil af de Grunde, jeg her har nævnt, ikke gaa imod Forslaget, men vi kan heller ikke række Haand til at arbejde med paa en Lovgivning af den Art, Talen her er om.

Landbrugsministeren (Bording): Da Finansministeren ikke kan være til Stede, vil jeg gerne paa hans Vegne takke for den velvillige Modtagelse, som det foreliggende Forslag har faaet fra forskellig Side.

Det ærede Medlem Hr. Jens Sørensen (Smørum) udtalte Ønske om en Udvidelse af Afdragstiden, der jo i Forslaget er sat til ti Aar; det ærede Medlem vilde mene, at en lidt længere Afdragstid vilde være formaals-tjenlig uden derfor at være betænkelig for Staten. Jeg vil meget gerne være med til, at det overvejes, om der er en saadan Mulighed; jeg er ikke uenig med det ærede Medlem i hans Betragtninger angaaende dette Spørgsmaal.

Det ærede Medlem Hr. Thorhauge udtalte, at det var et meget vanskeligt Lovforslag, der her forelaa, men Venstre var villigt til som Parti at være med til en Udvalgsforhandling angaaende Forslaget eller andre Tanker, der maatte kunne fremkomme. Jeg takker for dette Tilsagn og kan give det ærede Medlem Ret i, at det er et meget vanskeligt Forslag, der her foreligger. Men vi er jo nødt til at tage Forholdene, som de ligger, drøfte dem og gøre os klart, om vi vil gøre noget positivt, eller om vi ingenting vil gøre, og jeg for mit Vedkommende mener,

at det er klogt af Hensyn baade til Staten og til Husmændene, at man gør en Indsats paa dette Omraade.

Det ærede Medlem Hr. Ulrich var ikke saa velvillig overfor Forslaget som andre ærede Medlemmer. Det ærede Medlem sagde, at det var ganske ejendommeligt, at Statshusmændene i saa stort et Omfang var slaaet ud af den ringe Aarsag, der forelaa. Jeg synes, det er mærkeligt, at det ærede Medlem kan udtale noget saadant. Jeg tror, alle Landmænd vil erkende, at der har været overordentlig store økonomiske Vanskeligheder i de sidste Aar for Landmændene, Vanskeligheder, som har resulteret i, at en Mængde Landmænd ikke har kunnet klare deres Forpligtelser. Og man maa dog erkende, at disse store økonomiske Vanskeligheder lige saa vel kan ramme Husmændene — og da selvfølgelig ikke mindst de Husmænd, der er kommet i Gang under disse vanskelige Forhold —, som de kan ramme alle andre Landmænd.

Det er farligt at lovgive paa dette Omraade, sagde det ærede Medlem. Det kan være rigtig nok, men naar det ærede Medlem tilføjede, at det vilde være bedre at ordne denne Sag ad administrativ Vej, fordi det er saa vanskeligt at skønne over, hvem der bør nyde Gavn af denne Støtte, saa kan jeg ikke rigtigt forstaa denne Bemærkning. Det kan dog ikke være vanskeligere at ordne dette Spørgsmaal ad Lovgivningens end ad administrativ Vej, Vanskelighederne er til Stede i begge Tilfælde.

Det, som det efter min Mening drejer sig om her under de foreliggende Forhold, er at faa en praktisk Ordning, som er til Fordel og Gavn paa en og samme Tid for Husmændene og Staten, det er et Forhold mellem Kreditor og Debitor, som jeg synes, man bør sætte et Arbejde ind paa at faa ordnet tilfredsstillende. Det forekommer mig, at det kan ikke blive ved at gaa paa den Maade, som det hidtil er gaaet, at Staten i betydeligt Omfang har givet Henstand til Husmændene i Tilfælde, hvor man skønner, det er rimeligt at give en saadan Henstand. Men der tiltrænges en endelig Ordning, for det er ellers meget usikre Forhold, disse Husmænd kommer til at leve i. De har faaet Udsættelse med Betaling af Renter og Afdrag o. s. v. af deres Laan til Staten, men de har ikke nogen som helst Sikkerhed for, hvornaar Staten ønsker Beløbene indkrævet, og Staten har ikke nogen Bemyndigelse til at ordne det saaledes, at disse Mennesker ved, om de kan betale; og Staten har ikke nogen som helst Sikkerhed for, at de kan betale.